

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. №	054 - 06 - 4	
Дата	08 / 01 2020 г.	

ЧРЕЗ

Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

46
16
X

ДО

Г-ЖА ДЕНИЦА САЧЕВА
МИНИСТЪР НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

В Ъ П Р О С

от Георги Гьоков и Весела Лечева,
народни представители от ПГ „БСП за България“

Съгласно чл. 90, ал. 1 от Конституцията на Република България и членове 95 и 96 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме въпрос:

ОТНОСНО: устойчивост в предоставянето на социални услуги - грижа в домашна среда през 2020 г. на нуждаещите се лица с различни видове и степен на увреждания и хора в невъзможност за самообслужване, чрез обезпечаване на необходимите средства от държавния бюджет

Уважаема г-жо Министър,

След приключване на операция „Независим живот“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОП „РЧР“), с която се предоставяха (от общините) социалните услуги „личен асистент“ и „домашен помощник“, от месец юли 2017 г., МТСП се опита да осигури устойчивост в предоставянето на социални услуги в домашна среда чрез обезпечаване на необходимите средства вече от държавния бюджет, с отделни Постановления на Министерския съвет (ПМС). Така по общини се създаде възможност (и за потребителите на услугата и на работещите по предоставянето ѝ) да се сключат договори за продължаване на услугите, без да се променя обхвата на потребителите.

С ПМС № 344/21.12.2018 г беше осигурено финансиране за срок от 01.01.2019 до 31.08.2019 г., но на практика предоставянето на социалните услуги започна от началото на март, а с ПМС № 180/ 18.07.2019 г. се удължи действието на ПМС № 344 до 31.12.2019 г.

На всички срещи с общините и на всички въпроси от народни представители, общини и заинтересовани лица (предоставящи и потребители на услугата), от МТСП и Агенция за социално подпомагане (АСП) се твърдеше, че в Бюджета на министерството за 2020 година са предвидени средства за продължаване на финансирането на услугите „личен асистент“ и „домашен помощник“, изпълнявани по ПМС № 344/2018 г.

С изтичането на 2019 г., отново има пълна неяснота, какво ще се случва по предоставяне на тези услуги от общините и тяхното финансиране. Общините отново не са наясно как да реагират. По стара „традиция“ между Коледа и Нова година (на 27.12.2019 г.), общините получават от Агенцията за социално подпомагане писма в които се казва „Във връзка с изтичане на срока на сключените споразумения по ПМС № 344/2018 г. и анализират на възможностите за осигуряване на финансиране за грижа в домашна среда през 2020 г. на нуждаещите се лица с различни видове и степен на увреждания и хора в невъзможност за самообслужване, в срок до 08.01.2020 г. да се изпрати актуална информация по ПМС № 344/2018 г. за лицата, които са потребители към момента, но не отговарят на условията за включване в механизма за лична помощ по Закона за личната помощ.“

От това следва, че тепърва (след 08.01.2020 г.) АСП ще анализира потребностите, т.е. колко средства са необходими за финансиране на дейностите през 2020 г. по общини. Т.е. всички договори с потребителите, които ползват услугите и с лицата, които ги предоставят, като „лични асистенти“ и „домашни помощници“ (които са със срок до 31.12.2019 г.) трябва да се прекратят, считано от 01.01.2020 г. Така отговарят на поставените от общините въпроси и експертите от АСП - да се чакат указания.

За ползвателите на услуга, това е несигурност и на практика означава лишаване от услуга, като за една голяма част от тях това е недопустимо. Без никой да може да им обясни защо това е необходимо и докога ще бъде така. За работещите по програмата това означава неяснота и несигурност и, че те в 7 дневен срок трябва да се регистрират в бюро по труда. А за общините означава, че за двата работни дни (30 и 31.12.2019 г.) е трябвало да изготвят заповеди за прекратяване на трудовите правоотношения с работещите по програмата, да им ги връчат и да уведомят потребителите, че от 1 януари 2020 година няма да могат да разчитат на личните си асистенти и домашни помощници, защото общината не може да им ги осигури, заради прекратяване на финансирането от страна на държавата.

Оттук следват два сценария:

Първи - при липса на финансиране от 01.01.2020 година лицата с различни по вид и степен увреждания и възрастни хора ще останат без грижа в домашна среда през едни от най-трудните зимни месеци, а и след това.

Втори – при осигурено финансиране, без да е ясно кога и в какъв обхват, ще има едно сериозно прекъсване поне от два, три месеца. След което ще последва всички желаещи да продължат да ползват услуги наново да подават заявления, съответно да бъдат сключвани нови трудови договори и нови тристранни споразумения с потребителите. Тъй като услугите се ползват след изготвяне на оценка на потребностите, следва да се изготвят нови оценки, преди сключване на договорите. За всеки потребител и асистент следва да се изготвят нови: индивидуални планове, графици за извършване на услугите, оценки на риска, протоколи и много други необходими документи – които се съгласуват с потребителите и с техните асистенти.

От всички факти дотук оставаме с впечатление, че това се прави с цел спестяване на средства за два, три месеца на гърба на уязвими групи от населението. Следват и много други въпроси, които търсят своя отговор. Най-важният от които е: Защо причиняваме всичко това на потребителите на услугите, на тези които директно ги предоставят и на общините? И всичко това след като имаме „негативен“ (печален) опит от не много отдавна.

В тази връзка г-жо Министър, моля да отговорите на следните въпроси:

Кой е виновен за създадената за пореден път (в рецидив) „неприемлива“ ситуация? И как ще се понесе отговорност за това?

Ще бъде ли въобще осигурено финансиране за продължаване на финансирането на услугите „личен асистент“ и „домашен помощник“, предоставяни от общините и кога?

Ще поднесете ли извинение за причинените „неудобства“ на всички засегнати страни?

Какви мерки ще предприемете, за да гарантирате, че повече няма да се изпада в подобна ситуация?

ГЕОРГИ ГЪС

ВЕСЕЛА ЛЕЧ